

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XLIII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

Το πιο κάτω υλικό συμπληρώνει αυτό που ήδη περιέχεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ,
στη διεύθυνση:

http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/latinika/ypost_yliko_c_lyk.html

ΜΑΘΗΜΑ XLIII (Lectio tertia et quadragesima)

Η ΟΡΓΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Να μελετήσετε τις πιο κάτω ευθείες ερωτήσεις και να τις σχολιάσετε.

1. «Ipse?» interrogābis. Ipse. (Lectio VIII)
2. «Quid est» inquit «mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?» (Lectio XII)
3. «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?» (Lectio XXIV)
4. Visne scire quid Nasīca responderit? (Lectio XXIV)
5. «tu mihi ipsi non credis?» (Lectio XXIV)
6. Tu illum premi putas malis? (Lectio XXXIX)
7. Quin, homo inepte, taces, ut consequāris, quod vis? (Lectio XLI)
8. Num ad hostem vēni et captīva in castris tuis sum? (Lectio XLIII)
9. In hoc me longa vita et infēlix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te vidērem? (Lectio XLIII)
10. Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? (Lectio XLIII)
11. Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? (Lectio XLIII)
12. Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx liberique?» (Lectio XLIII)
13. Quid ergo non times nē istae te calvam faciant?» (Lectio XLVII)

Λεξιλόγιο

num (ερωτ. μόριο): μήπως / venio, veni, ventum, venīre, δ': έρχομαι / hostis, hostis, αρ.+θ.3: εχθρός / captivus -a -um: αιχμάλωτος / castra -ōrum, ουδ.2 (pl. t.): στρατόπεδο / tuus -a -um (κτητ. αντων.): δικός σου / longus -a -um: μακρός, μακρόχρονος / infelix, infelīcis: δυστυχισμένος / senecta -ae, θ.1: γηρατειά / traho, traxi, tractum, trahēre, γ': τραβώ / exsul, exsulis, αρ.+θ.3: εξόριστος / video, vidi, visum, vidēre, β': βλέπω / primum... deinde: πρώτα... έπειτα / possum, potui, posse: δύναμαι, μπορώ (βλ. ΔΓ σελ. 84-85) / populus, αποθ. α': ληλατώ / qui (ερωτ. επίρρ.): πώς / possum, potui, posse: δύναμαι / terra, terrae, θ.1: γη / gigno, genui, genitum, gignēre, γ': γεννώ / alo, alui, alitum (altum), alēre, γ': (εκ)τρέφω / ingredior, ingressus sum, ingredi, αποθ.γ': μπαίνω, εισέρχομαι, εισβάλλω / finis, finis, αρ.3: σύνορο, τέλος / ira, irae, θ.1: οργή / caedo, cecidi, caesum, caedēre, γ': κόβω / cado, cecidi, casum, cadēre, γ': πέφτω / non tibi ira cecidit?: δεν σου πέρασε η οργή; / quamvis (σύνδ. παραχ.-εναντ.): και αν, αν και / minax, minācis: απειλητικός / infestus -a -um: εχθρικός / pervenio, -vēni, -ventum, -venīre, δ': φτάνω / cur (ερωτ. επίρρ.): γιατί; / conspectus -us, αρ.4.: θέα (specio, spexi, spectum, specēre, γ': βλέπω, θεώμαι) / succurrit (curro, cucurri, cursum, currēre, γ': τρέχω), -currit, -cursum, -currēre, γ' + δοτ. προσ.: μου έρχεται κάτι στο μυαλό / intra (πρόθ.) + αιτ.: μέσα / moenia, moenium, ουδ.3: τείχη (pl.t.) / penates, penatium, αρ.3: οι θεοί του σπιτιού, το σπίτι / domus -us, θ.4: σπίτι / coniunx, coniūgis, αρ.+θ.3: σύζυγος (coniungo, -iunxi, -iunctum, iungēre, γ' = συνάπτω) / liberi -ōrum, αρ.2 (pl.t.): παιδιά / pario, peperī, partum, parēre, γ': γεννώ / oppugno, α': πολιορκώ / liber, libera, liberum: ελεύθερος / morior, mortuus sum, mori, αποθ. γ': πεθαίνω / patior, passus sum, pati, αποθ. γ': ανέχομαι, υπομένω / miser, misēra, miserum: άθλιος, δύστυχος /

servitus, servitūtis, θ.3: σκλαβιά / pergo, perrexi, perrectum, pergere, γ': κατευθύνομαι προς / immatūrus -
a -um: πρόωρος / mors, mortis, θ.3: θάνατος / servitus, servitūtis, θ.3: σκλαβιά / maneo, mansi, mansum,
manēre, β': (περι)μένω

Σχολιασμός ευθειών ερωτήσεων μαθήματος XLIII

1. Num ad hostem vēni et captīva in castris tuis sum?

---

2. In hoc me longa vita et infēlix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te vidērem?

---

3. Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit?

---

4. Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit?

---

5. Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx liberique»?

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου του μαθήματος XLIII.
2. Να μεταφέρετε τις λέξεις στον αντίθετο αριθμό.

exsulem		ingredienti	
hanc		conspectu	
tibi		miserrima	
minaci animo			
coniunx liberique			
immatura mors			

3. Να κλίνετε:

longa vita, infelix senecta, hanc terram, minaci animo, illa moenia

4. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση:

peperissem, aluit, mortua essem, cecidit, succurrit, pergis, manet

5. Να μετατρέψετε τους υποθετικούς λόγους στα άλλα δύο είδη. Να μεταφράσετε τις προτάσεις που θα γράψετε στα Ελληνικά.

- Nisi peperissem, Roma non oppugnaretur.
- Si pergis, hos immatura mors manet.

6. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω ευθείες ερωτήσεις στα Λατινικά.

- Θα έρθεις ή θα φύγω μόνος;
- Μήπως πιστεύει στον Θεό; Σίγουρα όχι!
- Άραγε οι εχθροί ηττήθηκαν;
- Πόσο σιτάρι να αγοράσω;
- Πώς να κηρύξω εχθρό τον Μάριο;
- Ποιος μπορεί να λύσει το πρόβλημα;
- Πού θα πας;
- Πότε θα πας στο κυνήγι;

7. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα Λατινικά.

Η μητέρα του Κοριολανού λέγει ότι είναι αιχμάλωτη στο στρατόπεδο του γιου της. Είναι δυστυχισμένη –καθώς λέει– γιατί είδε τον γιο της αρχικά εξόριστο και μετά εχθρό της πατρίδας. Ο Κοριολανός λεηλάτησε την πατρίδα του, μολονότι αυτή η γη τον γέννησε και τον έθρεψε. Αν επιχειρήσει να καταλάβει τη Ρώμη, τη γυναίκα του και τα παιδιά του θα τα περιμένει πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη δουλεία.

8. Να αναλυθεί η μετοχή σε επιρρηματική πρόταση:
non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit?
9. Να κάνετε ανάλυση όλων των δευτερευουσών προτάσεων του κειμένου.
10. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.
captīva, Roma, succurrere, perveneras, conspectu
11. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:
- ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
  - παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Ισπανικά κτλ)
12. Τι γνωρίζετε για την ιστορία του Κοριολανού;